

POWIATOWY URZĄD PRACY

84 – 100 Puck, ul. Elizy Orzeszkowej 7

tel. 58 673-34-73, 58 673-10-24, 58 774-31-71, 58 774-31-61,

e-mail: gdpu@praca.gov.pl, <http://pup.puck.pl>

***MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE PUCKIM
W 2014 ROKU***

marzec 2015 r.

SPIS TREŚCI

<i>WSTĘP</i>	3
<i>1. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów)</i>	
<i>w powiecie puckim</i>	7
<i>1.1. Bezrobotni zarejestrowani w 2014 r.</i>	7
<i>1.2. Bezrobotni zarejestrowani stan na koniec 2014 r.</i>	10
<i>2. Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów)</i>	13
<i>3. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych</i>	15
<i>3.1. Zawody deficytowe</i>	16
<i>3.2. Zawody zrównoważone</i>	18
<i>3.3. Zawody nadwyżkowe</i>	19
<i>WNIOSKI</i>	21

Wstęp

Monitorowanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno - zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych, aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Prezentowana publikacja przygotowana została po raz 24. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest opracowany w oparciu o ujednolicone dla całego kraju zalecenia metodyczne opracowane przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji i instytucjach rynku pracy (art.8 ust.1. pkt. 3 i art.9 ust 1 pkt. 9) prowadzenie monitoringu jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Monitoring opracowywany jest, co pół roku na poziomie powiatu, województwa i kraju przez publiczne służby zatrudnienia.

Obowiązujący na mocy Rozporządzenia Rady Ministra z dnia 13 lipca 2004 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2005 (Dz. U. z 2004 r. Nr 195, poz. 2004 i Nr 283, poz.2817 raz Dz. U. z 2005 r. Nr 36, poz. 316) system statystyczno-sprawozdawczy o rynku pracy jest podstawowym źródłem informacji o liczbie i strukturze bezrobotnych i ofert pracy zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy. W związku z tym źródłami prezentowanego raportu są zgromadzone w powiatowych urzędach pracy dane, dotyczące osób bezrobotnych według zawodów i według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności oraz według rodzaju prowadzonej działalności przez pracodawcę zgłaszającego ofertę pracy.

Prezentowana publikacja „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie puckim w 2014 r.” składa się wyłącznie z części – diagnostycznej – obejmującej

analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych za 2014 r., opracowaną w oparciu o dane systemu statystyczno-sprawozdawczego o rynku pracy.

Raport obejmujący analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie puckim opracowany został w oparciu o tablice wynikowe wygenerowane przy użyciu specjalnie przygotowanej aplikacji w ramach systemu informatycznego SYRIUSZ (<https://mz.praca.gov.pl>). Aplikacja ta pozwala na wydruk danych zawierających wyliczone wskaźniki umożliwiające określenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych i interpretację uzyskanych wyników.

Używane w tekście nazwy i symbole zawodów zgodne są z „Klasyfikacją zawodów i specjalności” wprowadzoną Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, z dnia 17 maja 2010r., poz. 537). Załącznikiem do rozporządzenia jest Struktura klasyfikacji, która stanowi pogrupowany spis zawodów i specjalności (prac) wykonywanych na rynku pracy. Rozporządzenie obowiązuje od 1 lipca 2010 roku i zastąpiło rozporządzenie z 2007 roku (Dz. U. 2007, Nr 106, poz. 728).

Klasyfikacja jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Grupuje poszczególne zawody (specjalności) w coraz bardziej zagregowane grupy oraz ustala ich symbole i nazwy. Klasyfikacja została opracowana na podstawie Międzynarodowego Standardu Klasyfikacji Zawodów ISCO-08, przyjętego w grudniu 2007 roku na trójstronnym Spotkaniu Ekspertów ds. Statystyki Pracy dotyczącym aktualizacji Międzynarodowego Standardu Klasyfikacji Zawodów (ISCO), zwołanym przez Organ Wykonawczy Międzynarodowego Biura Pracy (ILO) zgodnie z postanowieniami Rezolucji z roku 2003 z XVII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy (ICLS). Zasadniczy układ klasyfikacji zawodów i specjalności, kryteria klasyfikacyjne oraz system kodowy przyjęto zgodnie z Międzynarodowym Standardem ISCO-08. Jednak przyjęte definicje mają zastosowanie, gdy niezbędne kwalifikacje zawodowe są nabywane poprzez formalne wykształcenie lub szkolenie:

- 1) **pierwszy poziom kwalifikacji** (oznaczający kwalifikacje elementarne) – odniesiono do pierwszego poziomu wykształcenia ISCED, uzyskiwanego w szkole podstawowej;

- 2) **drugi poziom kwalifikacji** – odniesiono do drugiego poziomu wykształcenia ISCED, uzyskiwanego w gimnazjum oraz do trzeciego poziomu wykształcenia ISCED, uzyskiwanego w liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym i zasadniczej szkole zawodowej;
- 3) **trzeci poziom kwalifikacji** – odniesiono do czwartego poziomu wykształcenia ISCED, uzyskiwanego w szkole policealnej oraz do trzeciego poziomu wykształcenia ISCED, uzyskiwanego w technikum;
- 4) **czwarty poziom kwalifikacji** – odniesiono do piątego poziomu wykształcenia ISCED, uzyskiwanego na studiach wyższych zawodowych, studiach magisterskich i studiach podyplomowych oraz do szóstego poziomu wykształcenia ISCED uzyskiwanego na studiach doktoranckich.

Używane w tekście opracowania określenia: zawód, zawody i specjalności, grupa zawodów wynika z nazewnictwa stosowanego w powyższej „Klasyfikacji zawodów i specjalności”. Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności), z uwzględnieniem obydwu aspektów kwalifikacji, tj. ich poziomu i specjalizacji.

Wymienione kryteria posłużyły grupowaniu poszczególnych zawodów i specjalności w grupy elementarne, a te z kolei w bardziej zagregowane grupy średnie, duże i wielkie. W efekcie struktura kwalifikacji obejmuje:

- 10 grup wielkich (kod jednocyfrowy),
- 43 grupy duże – jako wewnętrzny podział grup dużych (kod dwucyfrowy),
- 132 grupy średnie – jako wewnętrzny podział grup dużych (kod trzycyfrowy),
- 444 grupy elementarne – jako wewnętrzny podział grup średnich (kod czterocyfrowy),
- 2360 zawodów i specjalności tworzących grupy elementarne (kod sześciocyfrowy).

Prezentowany materiał zawiera:

- analizę bezrobocia według zawodów, ponadto analiza obejmuje osoby bezrobotne rejestrujące się w 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pucku oraz osoby zarejestrowane według stanu na koniec 2014 r.;
- analizę ofert pracy według zawodów oraz według rodzaju prowadzonej przez pracodawcę zgłaszającego ofertę pracy działalności; analiza ofert pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Pucku w 2014 r., skorygowane o liczbę ofert, które pracodawcy anulowali;
- analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o interpretację wskaźników intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów;
- wnioski.

1. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów) w powiecie puckim w 2014 roku

1.1. Bezrobotni zarejestrowani w 2014 r. według zawodów

W 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pucku zarejestrowało się 5512 osób bezrobotnych.

Prezentowana poniżej analiza struktury osób bezrobotnych rejestrujących się 2014 r. obejmuje trzy kategorie:

- bezrobotni ogółem,
- bezrobotne kobiety,
- bezrobotni absolwenci.

Analiza uwzględnia grupy z podziałem na grupy duże oraz zawody i specjalności.

Bezrobotni ogółem

Wśród osób rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pucku w 2014 r.:

- 75 % ogółu rejestrujących stanowili bezrobotni posiadający zawód (4147osób),
- 25% ogółu rejestrujących stanowili bezrobotni bez zawodu (1365osób).

Grupa osób bez zawodu obejmuje osoby niespełniające jednocześnie dwóch warunków:

- *nieposiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego*
- *nieposiadające świadectwa udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie. Zgodnie z wymienionymi kryteriami w grupie „bez zawodu” ujęte są również osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące i licea profilowane.*

10 zawodów, w których było najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych w 2014 r. (wg zawodów)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
"522301"	Sprzedawca*	453
"751103"	Przetwórcza ryb	154
"512001"	Kucharz*	148
"331403"	Technik ekonomista*	131
"722204"	Ślusarz*	102
"752205"	Stolarz*	100
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	90
"422402"	Technik hotelarstwa*	87
"343403"	Technik organizacji usług gastronomicznych*	76
"711202"	Murarz*	71

Bezrobotne kobiety

W 2014 r. zarejestrowało się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pucku 2764 bezrobotnych kobiet, co stanowi 50,15 % ogółu bezrobotnych rejestrujących się.

Wśród kobiet rejestrujących się w urzędzie w 2014 r.:

- 75% posiadało kwalifikacje zawodowe (tj. 2079 osób),
- 25% nie posiadało kwalifikacji zawodowych (tj. 685 osób).

10 zawodów, w których było zarejestrowanych najwięcej kobiet w 2014 r. (wg zawodów)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotne kobiety
"522301"	Sprzedawca*	408
"751103"	Przetwórcza ryb	124
"331403"	Technik ekonomista*	108
"512001"	Kucharz*	83
"422402"	Technik hotelarstwa*	71
"513101"	Kelner*	56

"753105"	Krawiec*	50
"514101"	Fryzjer*	48
"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	38
"343403"	Technik organizacji usług gastronomicznych*	37

Bezrobotni absolwenci

W 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pucku zarejestrowało się 555 osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, stanowiących 10% ogółu bezrobotnych rejestrujących się.

Wśród w/w grupy bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki rejestrujących

się w urzędzie w 2014 r.:

-55% posiadało kwalifikacje zawodowe (tj. 307 osób),

-45% nie posiadał kwalifikacji zawodowych (tj. 248 osób).

5 zawodów, w których było najwięcej rejestrujących się absolwentów w 2014 r. (wg zawodów)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni absolwenci-razem
"522301"	Sprzedawca*	30
"351203"	Technik informatyk*	19
"343403"	Technik organizacji usług gastronomicznych*	17
"422402"	Technik hotelarstwa*	15
"331403"	Technik ekonomista*	14

1.2. Bezrobotni zarejestrowani według zawodów – stan na koniec 2014 r.

Według stanu na koniec 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pucku zarejestrowanych było 3415 osób bezrobotnych.

Prezentowana poniżej analiza struktury osób bezrobotnych, według zawodów, zarejestrowanych na koniec 2014 r. obejmuje cztery grupy :

- bezrobotni ogółem,
- bezrobotne kobiety,
- bezrobotni absolwenci,
- bezrobotni poprzednio pracujący pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Analiza uwzględnia wielkie grupy zawodowe z podziałem na grupy duże oraz zawody i specjalności.

Bezrobotni ogółem

Wśród osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pucku według stanu na koniec 2014 r.:

- 80% stanowili bezrobotni posiadający zawód (2747osób),
- 20 % stanowili bezrobotni bez zawodu (668 osób).

10 zawodów, których było najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2014 r. (wg zawodów)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
"522301"	Sprzedawca*	331
"751103"	Przetwórca ryb	106
"512001"	Kucharz*	96
"331403"	Technik ekonomista*	88
"722204"	Ślusarz*	78
"752205"	Stolarz*	62
"711202"	Murarz*	53
"752208"	Stolarz meblowy	51

"513101"	Kelner*	47
"515303"	Robotnik gospodarczy	44

Bezrobotne kobiety

Na koniec 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pucku zarejestrowanych było 1736 bezrobotnych kobiet, czyli 51% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Wśród bezrobotnych kobiet według stanu na koniec 2014 r.:

- 80% stanowiły bezrobotne kobiety posiadające zawód (1387 osób),
- 20% stanowiły bezrobotne kobiety bez zawodu (349 osób).

**10 zawodów, w których było najwięcej zarejestrowanych kobiet na koniec 2014 r.
(wg zawodów)**

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotne kobiety
"522301"	Sprzedawca*	301
"751103"	Przetwórcą ryb	78
"331403"	Technik ekonomista*	78
"512001"	Kucharz*	61
"513101"	Kelner*	43
"753105"	Krawiec*	28
"514101"	Fryzjer*	26
"422402"	Technik hotelarstwa*	25
"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	22
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	21

Bezrobotni absolwenci

Na koniec 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pucku zarejestrowanych było 188 osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, czyli 5,5% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w końcu 2014 r.

Wśród w/w grupy bezrobotnych według stanu na koniec 2014 r.:

- 58,5 % stanowili bezrobotni posiadający zawód (110 osób),
- 41,5 % stanowili bezrobotni bez zawodu (78 osób).

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni absolwenci-razem
"522301"	Sprzedawca*	15
"351203"	Technik informatyk*	11
"331403"	Technik ekonomista*	6
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	5

Bezrobotni poprzednio pracujący pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy

Bezrobotni poprzednio pracujący zostali sklasyfikowani według zawodu wskazanego przez nich jako podstawowy przy poszukiwaniu pracy, do wykonywania, którego mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź odpowiedni staż pracy (minimum 1 rok w tym samym zawodzie).

Na koniec 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pucku zarejestrowane było 678 osób bezrobotnych poprzednio pracujące pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy, czyli 19,85% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w końcu 2014 r.

Wśród w/w grupy bezrobotnych według stanu na koniec 2014 r.:

- 96,5% stanowili bezrobotni posiadający zawód (654 osoby),
- 3,5% stanowili bezrobotni bez zawodu (24 osoby).

Najwięcej osób bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy na koniec 2014 r. było sklasyfikowanych w następujących zawodach:

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni powyżej 12 m-cy
"522301"	Sprzedawca*	87
"722204"	Ślusarz*	28
"751103"	Przetwórca ryb	27
"331403"	Technik ekonomista*	16
"512001"	Kucharz*	15
"752208"	Stolarz meblowy	15
"931301"	Robotnik budowlany	13
"515303"	Robotnik gospodarczy	11

2. Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów)

Analiza dotyczy sumy ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Pucku w poszczególnych miesiącach w 2014 r., skorygowanej o liczbę ofert, które pracodawcy anulowali.

W 2014 r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Pucku zgłoszono 2181 ofert pracy. Na koniec 2014 r. w rejestrze tut. urzędu pozostawało 112 ofert pracy.

Oferty pracy zgłoszone w 2014 r. według sekcji PKD

Najwięcej ofert pracy zgłosili w ciągu 2014 r. pracodawcy działający w sektorze **usług** tj. **1486** ofert pracy stanowiące **68,13%** wszystkich ofert zgłoszonych do PUP w Pucku. **675** ofert pracy tj. **30,95%** stanowiły oferty pochodzące z **przemysłu**, natomiast w sektorze **rolnictwa** pracodawcy zgłosili **20** ofert pracy tj. **0,92%**.

Oferty pracy zgłoszone na koniec 2014 r. według sekcji PKD

Najwięcej ofert pracy na koniec 2014 r. zgłosili pracodawcy działający w sektorze **usług** tj. **53** ofert pracy stanowiące **47,32%** wszystkich ofert zgłoszonych do PUP w Pucku. **57** oferty pracy tj. **50,89%** stanowiły oferty pochodzące z **przemysłu**. Na koniec 2014 r. pracodawcy zgłosili **2** oferty pracy w sektorze rolnictwa, tj. **1,79%**.

Pod określeniem **robotnik ogólnobudowlany** kwalifikuje się wszelkich pracowników fizycznych, zarówno przy robotach drogowych jak i budowlanych. Wynika to głównie z faktu, iż przedsiębiorstwa z terenu powiatu puckiego to drobne działalności gospodarcze, w których pracownicy wykonują wszelkie zlecane prace budowlane (murarze, pracownicy ogólnobudowlani, dekarze, cieśle, tynkarze, dociepleniowcy, brukarze).

Większość zawodów, w których zgłoszono większość ofert pracy w 2014 r. wynika głównie z nieprzerwanego rozwoju turystyki na terenie powiatu puckiego, co ściśle związane jest z innymi działami gospodarki, wywołując tym samym rozwój budownictwa, modernizację nawierzchni, a także rozwój innych gałęzi przemysłu i gospodarki. Duży wpływ na wzrost liczby ofert pracy dla pracowników fizycznych związany jest głównie z modernizacją nawierzchni kolejowej na półwyspie helskim, która rozpoczęła się w 2013 r.

Turystyka rozwija się głównie w miesiącach od kwietnia do września z nasileniem w miesiącach letnich tj. czerwiec, lipiec, sierpień. W okresie tym, największe zapotrzebowanie występuje na pracowników posiadających doświadczenie zawodowe w następujących zawodach: **kelner, pomoc kuchenna, pokojowa, kucharz, recepcjonistka, barman, sprzątaczką, pracownik ochrony**.

Do zawodów, w których zapotrzebowanie występuje całorocznie zaliczamy zawody związane z handlem tj. **sprzedawca, pracownik magazynu, kasjer**, gdzie główne natężenie w tych zawodach występuje również w sezonie letnim. Wynika to głównie z faktu, iż na omawianym terenie jest to głównie rozwijający się dział gospodarki. Kolejnym dominującym działem gospodarki na terenie powiatu puckiego jest przetwórstwo rybne. Pomimo zmniejszania zatrudnienia w wielu zakładach przetwórstwa rybnego, nadal utrzymuje się umiarkowany poziom zatrudnienia. Największe zapotrzebowanie występuje na

pracowników przetwórstwa rybnego, jednak wymagane jest doświadczenie zawodowe oraz aktualna książeczka sanitarno – epidemiologiczna, a także fileciarz z doświadczeniem zawodowym. Stan zatrudnienia w zakładach przetwórstwa rybnego uzależniony jest od sezonu połowowego, który zaczyna się na przełomie września i października a kończy się w maju. Oferty pracy dla **kierowcy samochodów ciężarowych** występują całorocznie, ze względu na powiązania branży logistyczno – transportowej z pozostałymi działami gospodarki występującymi na terenie powiatu puckiego.

Pracodawcy składając oferty pracy korzystają również z **form subsydiowanych**, tj. **staże, refundacje miejsc pracy, prace społecznie – użyteczne, prace interwencyjne**, gdzie najwięcej ofert pracy zgłoszonych jest w zawodach sprzedawca, pracownik biurowy, pracownik administracyjny, robotnik gospodarczy, pracownik fizyczny. Z analizy statystycznej wynika, iż z form subsydiowanych korzysta duża liczba pracodawców, nie tylko z terenu powiatu, którzy generują tym samym wiele nowych miejsc pracy na terenie powiatu puckiego.

3. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Dane wynikowe z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych określone zostały za pomocą wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu). W celu właściwej interpretacji danych należy przytoczyć podstawowe definicje używanych pojęć.

Zawód deficytowy to zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód nadwyżkowy to zawód, w którym liczba osób poszukujących pracy jest wyższa, niż zapotrzebowanie na ten zawód na rynku pracy.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe określone są za pomocą wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów mierzonej stosunkiem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych

ofert pracy w danym zawodzie w badanym okresie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, w badanym okresie. Przyjmuje się, że:

- zawody o wskaźniku $> 1,1$ to **zawody deficytowe**,
- zawody o wskaźniku mieszczącym się w przedziale $<0,9;1,1>$ to **zawody zrównoważone**,
- zawody o wskaźniku $< 0,9$ to **zawody nadwyżkowe**.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzona jest poprzez analizę dużych grup zawodów z uwzględnieniem zawodów i specjalności. W analizie pominięte zostały zawody mające w nazwie „pozostałe” z końcówką kodu ... 90. Zawody te grupują zawody lub specjalności, których nie można było przyporządkować do konkretnych pozycji ujętych w „Klasyfikacji zawodów i specjalności”.

W 2014 r. w rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych dla powiatu puckiego odnotowano, że wśród 684 zawody, w których zgłoszono oferty pracy lub/ i zarejestrowali się bezrobotni można wyodrębnić 150 zawodów deficytowych (21,9%), 26 zawodów zrównoważonych (3,8%) i 508 zawodów nadwyżkowych (74,3%).

3.1. Zawody deficytowe

Rankingu zawodów dokonano wybierając te zawody, które miały największą średniomiesięczną liczbę ofert pracy zgłoszonych w ciągu 2014 r. a jednocześnie nie odnotowano rejestracji bezrobotnych w tych zawodach lub liczba osób rejestrujących jest nieznaczną. Wskaźnik powyżej 1,1.

Wskaźnik o wartości określonej przez MAX wskazuje, że w danym zawodzie w okresie objętym badaniem, zostały zgłoszone oferty pracy, natomiast nie zarejestrowali się bezrobotni. Są to zawody maksymalnie deficytowe, dla których wskaźnik intensywności deficytu oznaczany jest jako MAX w badanym okresie było ich 96.

Wykaz 30 zawodów deficytowych o największej wartości współczynnika intensywności deficytu przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2014 r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2014 r.	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2014 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1.	"921601"	Pomocniczy robotnik w gospodarstwie rybackim	1,8333	0,0833	-1,75	22
2.	"541308"	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	1,6667	0,0833	-1,5833	20
3.	"523001"	Kasjer biletowy	1	0,0833	-0,9167	12
4.	"511304"	Przewodnik turystyczny terenowy	0,9167	0,0833	-0,8333	11
5.	"711501"	Cieśla*	0,9167	0,0833	-0,8333	11
6.	"233008"	Nauczyciel języka angielskiego	0,75	0,0833	-0,6667	9
7.	"343901"	Animator kultury*	0,75	0,0833	-0,6667	9
8.	"531202"	Asystent nauczyciela przedszkola	0,6667	0,0833	-0,5833	8
9.	"325101"	Asystentka stomatologiczna*	0,5	0,0833	-0,4167	6
10.	"711101"	Konserwator budynków	0,5	0,0833	-0,4167	6
11.	"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	3,9167	0,6667	-3,25	5,875
12.	"711601"	Brukarz	2,25	0,4167	-1,8333	5,4
13.	"532201"	Opiekunka domowa	0,8333	0,1667	-0,6667	5
14.	"753403"	Tapicer meblowy	0,3333	0,0833	-0,25	4
15.	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	4,8333	1,3333	-3,5	3,625
16.	"235914"	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	0,5833	0,1667	-0,4167	3,5
17.	"411004"	Technik prac biurowych*	7,1667	2,1667	-5	3,3077
18.	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	5,3333	1,6667	-3,6667	3,2
19.	"263401"	Psycholog	0,25	0,0833	-0,1667	3
20.	"422603"	Rejestratorka medyczna	0,25	0,0833	-0,1667	3
21.	"524302"	Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	0,5	0,1667	-0,3333	3

22.	"515303"	Robotnik gospodarczy	10,6667	4	-6,6667	2,6667
23.	"422401"	Recepcjonista hotelowy	0,4167	0,1667	-0,25	2,5
24.	"524902"	Doradca klienta	0,8333	0,3333	-0,5	2,5
25.	"532102"	Opiekun medyczny*	0,4167	0,1667	-0,25	2,5
26.	"325402"	Technik masażysta*	1,0833	0,5	-0,5833	2,1667
27.	"122101"	Kierownik działu marketingu	0,1667	0,0833	-0,0833	2
30.	"233021"	Nauczyciel techniki	0,1667	0,0833	-0,0833	2
30.	"343301"	Bibliotekarz*	0,1667	0,0833	-0,0833	2
30.	"522302"	Sprzedawca w branży mięsnej	0,1667	0,0833	-0,0833	2
30.	"621001"	Drwal / pilarz drzew	0,1667	0,0833	-0,0833	2
30.	"711404"	Zbrojarz	0,8333	0,4167	-0,4167	2
30.	"712612"	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	0,1667	0,0833	-0,0833	2
30.	"911102"	Sprzątaczką domowa	0,1667	0,0833	-0,0833	2

3.2. Zawody zrównoważone

Rankingu zawodów dokonano wybierając te zawody, w których średniomiesięczną liczbę ofert pracy zgłoszonych w ciągu 2014 r. równa się średniomiesięcznej rejestracji osób bezrobotnych. Wskaźnik mieści się w przedziale $\langle 0,9; 1,1 \rangle$

Do grup zawodów zrównoważonych należy następująca grupa zawodów:

1.	"121203"	Kierownik działu zarządzania zasobami ludzkimi	0,1667	0,1667	0	1
2.	"227101"	Diagnosta laboratoryjny	0,0833	0,0833	0	1
3.	"233004"	Nauczyciel fizyki i astronomii	0,0833	0,0833	0	1
4.	"263506"	Wychowawca w jednostkach penitencjarnych	0,0833	0,0833	0	1
5.	"311101"	Laborant chemiczny	0,25	0,25	0	1
6.	"311104"	Technik geodeta*	0,0833	0,0833	0	1
7.	"314414"	Technik technologii żywności - przetwórstwo rybne	0,25	0,25	0	1
8.	"321103"	Technik elektroradiolog*	0,0833	0,0833	0	1
9.	"331301"	Księgowy	1,0833	1,0833	0	1

10.	"333104"	Pracownik działu logistyki	0,0833	0,0833	0	1
11.	"334390"	Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	0,1667	0,1667	0	1
12.	"412001"	Sekretarka	0,75	0,75	0	1
13.	"431102"	Fakturzystka	0,25	0,25	0	1
14.	"541906"	Ratownik wodny zawodowy	0,0833	0,0833	0	1
15.	"711301"	Kamieniarz*	0,1667	0,1667	0	1
16.	"711990"	Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0833	0,0833	0	1
17.	"712101"	Dekarz*	0,3333	0,3333	0	1
18.	"712602"	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	0,0833	0,0833	0	1
19.	"713104"	Szpachlarz	0,0833	0,0833	0	1
20.	"721301"	Blacharz*	0,0833	0,0833	0	1
21.	"741201"	Elektromechanik*	0,25	0,25	0	1
22.	"741210"	Elektromonter maszyn elektrycznych	0,0833	0,0833	0	1
23.	"752290"	Pozostali stolarze meblowi i pokrewni	0,1667	0,1667	0	1
24.	"931205"	Robotnik drogowy	0,8333	0,8333	0	1
25.	"941101"	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	0,1667	0,1667	0	1
26.	"422602"	Recepcjonista	2,3333	2,5833	0,25	0,9032

3.3. Zawody nadwyżkowe

W okresie objętym badaniem, wśród zawodów nadwyżkowych (wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi $< 0,9$) pojawiły się zawody, którymi legitymowały się osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pucku, dla których to nie odnotowano ofert pracy. Zawody takie nazywane są zawodami maksymalnie nadwyżkowymi, a ich wskaźnik nadwyżki równy jest 0. W 2014 roku takich zawodów było 416.

Do grupy 30 zawodów nadwyżkowych należy następująca grupa zawodów:

1.	"513101"	Kelner*	4,4167	5	0,5833	0,8833
2.	"325907"	Terapeuta zajęciowy*	0,5833	0,6667	0,0833	0,875
3.	"721404"	Monter konstrukcji stalowych	0,4167	0,5	0,0833	0,8333
4.	"832202"	Kierowca samochodu dostawczego	0,4167	0,5	0,0833	0,8333
5.	"431101"	Asystent do spraw księgowości	0,3333	0,4167	0,0833	0,8
6.	"332203"	Przedstawiciel handlowy	0,75	1	0,25	0,75
7.	"524601"	Wydawca posiłków / bufetowy	0,25	0,3333	0,0833	0,75

8.	"742201"	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	0,25	0,3333	0,0833	0,75
9.	"931301"	Robotnik budowlany	3,5833	4,9167	1,3333	0,7288
10.	"214106"	Logistyk	0,1667	0,25	0,0833	0,6667
11.	"261901"	Asystent prawny	0,1667	0,25	0,0833	0,6667
12.	"325905"	Opiekunka dziecięca*	0,3333	0,5	0,1667	0,6667
13.	"524502"	Sprzedawca w stacji paliw	0,1667	0,25	0,0833	0,6667
14.	"711504"	Szkutnik	0,1667	0,25	0,0833	0,6667
15.	"713103"	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	0,1667	0,25	0,0833	0,6667
16.	"932901"	Konserwator części	0,25	0,4167	0,1667	0,6
17.	"132301"	Kierownik budowy	0,0833	0,1667	0,0833	0,5
18.	"216101"	Architekt	0,0833	0,1667	0,0833	0,5
19.	"222101"	Pielęgniarka	0,3333	0,6667	0,3333	0,5
20.	"225101"	Lekarz weterynarii	0,25	0,5	0,25	0,5
21.	"233002"	Nauczyciel chemii	0,0833	0,1667	0,0833	0,5
22.	"243107"	Specjalista do spraw reklamy	0,0833	0,1667	0,0833	0,5
23.	"334302"	Asystent dyrektora	0,0833	0,1667	0,0833	0,5
24.	"343402"	Szef kuchni (kuchmistrz)	0,1667	0,3333	0,1667	0,5
25.	"723104"	Mechanik samochodów ciężarowych	0,0833	0,1667	0,0833	0,5
26.	"811106"	Operator ładowarki	0,0833	0,1667	0,0833	0,5
27.	"432103"	Magazynier	1,4167	2,9167	1,5	0,4857
28.	"334306"	Technik administracji*	0,25	0,5833	0,3333	0,4286
29.	"522303"	Sprzedawca w branży przemysłowej	0,25	0,5833	0,3333	0,4286
30.	"214202"	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	0,1667	0,4167	0,25	0,4

Można zaobserwować zdecydowany nadmiar niektórych zawodów i specjalności na lokalnym rynku pracy, co powoduje, że osoby bezrobotne nie mogą znaleźć pracy w swoim wyuczonym zawodzie. Niektóre zawody i specjalności są mało atrakcyjne dla pracodawców ze względu na specyfikę lokalnego rynku pracy.

Z punktu widzenia ofert pracy będących w dyspozycji urzędu, poszukuje się pracowników z wykształceniem zawodowym, w konkretnych zawodach, ale najlepiej z dużym doświadczeniem. Na przestrzeni analizowanych okresów nadal największe zapotrzebowanie jest w zawodach: robotnik gospodarczy, sprzedawca oraz w zawodach związanych ze specyfiką lokalnego rynku pracy (duże zapotrzebowanie na zawody związane z gastronomią, turystyką oraz hotelarstwem w szczególności w miesiącach letnich). Zauważyć również można duże zapotrzebowanie na zawody, które ściśle są związane z ofertami subsydiowanymi (staże, prace społecznie – użyteczne, prace interwencyjne, refundacje miejsc pracy dla pracodawców).

W sytuacji gdy zmiany gospodarcze zachodzą w sposób szybki i dynamiczny, a proces kształcenia trwa wiele lat, niedopasowania są nieuchronne. Bardzo ważną rolę w tym procesie odgrywają instytucje odpowiedzialne za kształcenie, zarówno szkolne, jak i ustawiczne, a także nieustanne śledzenie sytuacji na rynku pracy oraz korygowanie struktury kształcenia.

Wnioski

1. W 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pucku zarejestrowało się 5512 osób bezrobotnych :

- bezrobotne kobiety – 2764 osób (50,15%)
- bezrobotni absolwenci - 555 osób (10%).

Wśród osób rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pucku w 2014 r.:

- 75 % ogółu rejestrujących stanowili bezrobotni posiadający zawód (4147osób),
- 25% ogółu rejestrujących stanowili bezrobotni bez zawodu (1365osób).

Wśród kobiet rejestrujących się w urzędzie w 2014 r.:

- 75% posiadało kwalifikacje zawodowe (tj. 2079 osób),
- 25% nie posiadało kwalifikacji zawodowych (tj. 685 osób).

Wśród w/w grupy bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki rejestrujących się w urzędzie w 2014 r.:

- 55% posiadało kwalifikacje zawodowe (tj. 307 osób),
- 45% nie posiadał kwalifikacji zawodowych (tj. 248 osób).

2. Według stanu na koniec 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pucku zarejestrowanych było 3415 osób bezrobotnych.

Wśród osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pucku według stanu na koniec 2014 r.:

- 80% stanowili bezrobotni posiadający zawód (2747osób),
- 20 % stanowili bezrobotni bez zawodu (668 osób).

Na koniec 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pucku zarejestrowanych było 1736 bezrobotnych kobiet, czyli 51% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Wśród bezrobotnych kobiet według stanu na koniec 2014 r.:

- 80% stanowiły bezrobotne kobiety posiadające zawód (1387 osób),
- 20% stanowiły bezrobotne kobiety bez zawodu (349 osób).

Na koniec 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pucku zarejestrowanych było 188 osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, czyli 5,5% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w końcu 2014 r.

Wśród w/w grupy bezrobotnych według stanu na koniec 2014 r.:

- 58,5 % stanowili bezrobotni posiadający zawód (110 osób),
- 41,5 % stanowili bezrobotni bez zawodu (78 osób).

Na koniec 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pucku zarejestrowane było 678 osób bezrobotnych poprzednio pracujące pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy, czyli 19,85% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w końcu 2014 r.

Wśród w/w grupy bezrobotnych według stanu na koniec 2014 r.:

- 96,5% stanowili bezrobotni posiadający zawód (654 osoby),
- 3,5% stanowili bezrobotni bez zawodu (24 osoby).

3. W 2014 r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Pucku zgłoszono 2181 ofert pracy. Na koniec 2014 r. w rejestrze tut. urzędu pozostawało 112 ofert pracy. Najwięcej ofert pracy zgłosili w ciągu 2014 r. pracodawcy działający w sektorze **usług** tj. **1486** ofert pracy stanowiące 68,13% wszystkich ofert zgłoszonych do PUP w Pucku. **675** ofert pracy tj. 30,95% stanowiły oferty pochodzące z **przemysłu**, natomiast w sektorze **rolnictwa**

pracodawcy zgłosili **20** ofert pracy tj. 0,92%. Na koniec 2014 r. pracodawcy działający w sektorze **usług** zgłosili tj. **53** oferty pracy stanowiące 47,32% wszystkich ofert zgłoszonych do PUP w Pucku. **57** ofert pracy tj. 50,89% stanowiły oferty pochodzące z **przemysłu**. Na koniec 2014 r. pracodawcy zgłosili 2 oferty pracy w sektorze rolnictwa – 1,79%.

4. Pracodawcy zgłaszający w 2014 r. oferty pracy poszukiwali przede wszystkim kandydatów, z wykształceniem zawodowym, którzy kwalifikacje zawodowe nabyli poprzez formalne wykształcenie lub szkolenie. Najwięcej ofert pracy w 2014 r. wpłynęło dla trzech (wielkich) grup zawodów: dla pracowników przy pracach prostych, robotników przemysłowych i rzemieślników, pracowników usług osobistych i sprzedawców. Warto przy tym zauważyć niski udział ofert pracy dla osób posiadających kwalifikacje wymagające wyższego wykształcenia, wynikać to może z faktu, że przy poszukiwaniu specjalistów o wysokich kwalifikacjach pracodawcy rzadziej korzystają z pośrednictwa urzędów pracy.

5. Duża liczba ofert pracy w danym zawodzie nie świadczy jednoznacznie o tym, że w tym zawodzie stosunkowo łatwo jest znaleźć zatrudnienie. Wpływ na to ma również duża liczba bezrobotnych poszukujących zatrudnienia w tym zawodzie. Dlatego dla potrzeb analizy określony został wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów oraz wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w danym zawodzie.

6. Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) jest wskaźnikiem określającym relacje pomiędzy ilością ofert, która została zgłoszona w 2014r. do powiatowego urzędu pracy w danych zawodach oraz ilością osób bezrobotnych rejestrujących się w w/w okresie w danych zawodach. Dane uzyskiwane w kolejnych badaniach rocznych napływu ofert pracy i osób bezrobotnych według zawodów będą mogły stanowić podstawę do wyciągania wniosków o tendencjach występujących na rynku pracy w zakresie popytu i podaży w zawodach (grupach zawodów), w tym również określania zawodów zanikających i pojawiających się nowych specjalności. Obowiązująca od 1 lipca 2010 r. klasyfikacja zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy może wymagać kolejnej aktualizacji wynikającej z dynamicznych zmian na rynku pracy, czyli pojawiania się nowych zawodów, zanikania starych zawodów, zmiany nazw zawodów oraz określenia poziomu kwalifikacji zawodowych niezbędnych do wykonywania określonego zawodu.

7. Wśród wszystkich zawodów - specjalności objętych badaniem (zawody, w których rejestrowani byli bezrobotni i/lub oferty pracy) stanowiły zawody deficytowe tj. takie, w których liczba zgłoszonych ofert pracy była wyższa od liczby osób poszukujących zatrudnienia.

Dużą grupę (ponad 30 bezrobotnych) stanowiły osoby w zawodach: sprzedawca, asystent ekonomiczny, przetwórcza ryb, mechanik samochodów osobowych, kucharz, technik żywienia i gospodarstwa domowego, pracownik biurowy, ślusarz, stolarz, stolarz meblowy. Sytuacja taka ma ścisły związek z kondycją ekonomiczną naszego regionu wynikająca z niskiego rozwoju przedsiębiorczości oraz sezonowości zatrudnienia. Położenie i ukształtowanie terenu spowodowało, że ludność powiatu puckiego zajmuje się głównie handlem i turystyką. Są to rodzaje działalności raczej okresowe i nie stanowią zatrudnienia całorocznego. Ponadto, niektóre kierunki kształcenia w szkołach na naszym terenie nie odpowiadają obecnym potrzebom lokalnego rynku pracy. Duża liczba osób w zawodach sprzedawcy, asystenta ekonomicznego oraz technika żywienia jest następstwem systemu edukacji lat ubiegłych na terenie powiatu, wypuszczającego znaczne grupy absolwentów na rynek pracy. Można zaobserwować zdecydowany nadmiar niektórych zawodów i specjalności na lokalnym rynku pracy, co powoduje, że osoby bezrobotne nie mogą znaleźć pracy w swoim wyuczonym zawodzie. Niektóre zawody i specjalności są mało atrakcyjne dla pracodawców ze względu na specyfikę oraz sezonowość lokalnego rynku pracy. Z punktu widzenia ofert pracy będących w dyspozycji urzędu, poszukuje się pracowników z wykształceniem zawodowym, w konkretnych zawodach, ale najlepiej z dużym doświadczeniem. Na przestrzeni analizowanych okresów nadal największe zapotrzebowanie jest w zawodach: robotnik gospodarczy, sprzedawca oraz w zawodach związanych z sezonowością tj. kelner, pomoc kuchenna, pokojowa, kucharz, a także ofert dla absolwentów, pragnących nabyć praktykę w zawodach pracownik biurowy i administracyjny. Wzrasta zapotrzebowanie na pracowników wszechstronnie uzdolnionych, posiadających wiedzę praktyczną i doświadczenie charakterystyczne niekiedy dla kilku różnych dziedzin. Zdolność utrzymania się na rynku pracy mają osoby, które błyskawicznie reagują na dokonujące się zmiany na rynku pracy, stale się doksztalają lub mają możliwość zmiany zawodu.

Cechy charakterystyczne dla rynku pracy w powiecie puckim:

- 1) Niskie płace dla osób bez kwalifikacji zawodowych powodują, że osoby te pozostają bierne na rynku pracy.
- 2) Rejestracja osób w celu uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego lub zaświadczenia o rejestracji, niezbędnego do otrzymania pomocy socjalnej.
- 3) Duży odsetek osób bezrobotnych w wieku średnim o niskich kwalifikacjach zawodowych, które nie są zainteresowane zmianą lub nabyciem nowych umiejętności zawodowych niezbędnych do zwiększenia szans na rynku pracy,
- 4) Duże problemy komunikacyjne uniemożliwiające dojazd do miejsca pracy z małych miejscowości lub z oddalonych gmin (Kosakowo, gm. Krokowa, gm. Jastarnia, Hel).
- 5) Brak miejsc w przedszkolach lub punktach przedszkolnych, które zapewniałyby opiekę nad dziećmi pracujących rodziców.
- 6) Wysokie koszty związane z zatrudnieniem pracownika (składki ZUS, podatki) powodują niski poziom płac oraz niezatrudnianie pracowników na umowę o pracę.
- 7) Korzystanie przez pracodawców z elastycznych form zatrudnienia w celu zmniejszenia kosztów związanych z utrzymaniem miejsca pracy.

Raport „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie puckim w 2014 r.” jest dostępny na stronie internetowej Powiatowego Urzędu Pracy w Pucku www.pup.puck.pl.

Opracowanie:

Beata Kalenkowiec i Monika Tarnecka